

підприємств, організацій, установ та громадян, а також механізму господарювання держави в цілому.

На сучасному етапі трансформації економіки немає чіткої концепції розвитку господарської діяльності у сфері транспорту в Україні. Господарський кодекс України надав тільки основні напрямки організації формування та діяльності в сфері транспорту суб'єктів господарювання в умовах реформування економічних відносин. Однак необхідні теоретичні та практичні розробки побудови нових механізмів господарської діяльності у сфері транспорту в сучасних умовах реформування економічного, соціального та політичного життя.

УДК 346.1(043.2)

Беззубов Д. О., к.ю.н., доцент,

Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

Коренева М. М., здобувач,

Міжрегіональна академія управління персоналом, м. Київ

ПОНЯТТЯ І СТРУКТУРА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ (НАУКОВИЙ АСПЕКТ)

Формування нової доктрини забезпечення державної, національної та суспільної безпеки вимагає докорінного перегляду фундаментальних основ теоретичних основ безпеки як елементу державної діяльності. В сучасному правовому та науковому полі України сформувалось декілька поглядів на саме поняття національної безпеки та відповідна інтерпретація видових та класифікаційних ознак даної категорії. Але класична модель побудови державної безпеки має такий класифікаційний ряд: національна безпека, державна безпека, суспільна безпека та особиста безпека. Формування даної моделі побудови безпеки як елементу державного управління відбувалось на протязі певного часу за різних суспільних моделей і на сьогодні визнано як класичну модель щодо безпеки держави і суспільства.

Одним із вихідних положень цих видових ознак безпеки є формування пасивної категорії, тобто «безпека – це стан відсутності загроз і небезпек». Ця фундаментальна фраза знайшла, на думку О.І. Гойчука, своє відображення навіть в діючому Законі України «Про основи національної безпеки», де в статті 1 вказано, що «національна безпека – захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у сферах правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією,

прикордонної діяльності та оборони, міграційної політики, охорони здоров'я, освіти та науки, науково-технічної та інноваційної політики, культурного розвитку населення, забезпечення свободи слова та інформаційної безпеки...» [1]. Формування даної категорії є частиною визначення лише безпеки як стану, проблемі безпеки як видовій діяльності органів виконавчої влади, інших учасників суспільних відносин приділялось обмежена та фрагментарна увага.

Одним із напрямів визначення безпеки як активної діяльності є забезпечення продовольчої безпеки [2]. Виходячи із загальноприйнятого ряду видового напрямку безпеки продовольчу безпеку варто розглядати як частину саме суспільної безпеки, оскільки проблема продовольства стосується всіх учасників суспільних відносин [3, с. 89].

Формулюючи поняття продовольчої безпеки варто зауважити, вона є частиною і державної і національної і особистої безпеки, але лише як пасивна частина, тобто «продовольча безпека – стан відсутності загроз і небезпек продовольчим відносинам в країні». Як активна категорія «продовольча безпека – це складовий елемент національної та державної безпеки, що відображає відсутність загроз і небезпек правовідносинам у сфері забезпечення продовольством всіх учасників суспільних відносин та забезпечується через діяльність органів виконавчої влади, фізичних і юридичних осіб стосовно продовольства як об'єкта суспільних відносин».

Виходячи з цього визначення варто розглядати проблему продовольчої безпеки в двох аспектах: продовольча безпека як теоретична частина і складова адміністративного, аграрного та господарського права і продовольча безпека як елемент діяльності органів виконавчої влади щодо формування державного резерву продовольства на випадок війн, епідемій та стихійних лих.

Декларуючи науковий напрям категорії продовольча безпека можливо визначити таку структуру її забезпечення: видовий аспект (продовольча безпека складається із виробничої, аграрної, переробної, логістичної та технічної безпеки); методологічний аспект (методи, функції, принципи, система побудови даної категорії як елементу правової науки); структурний аспект (тобто встановлення внутрішніх та зовнішніх взаємозв'язків у формуванні даної категорії через встановлення стійкості правових зв'язків між учасниками правовідносин у даній сфері) та концептуальний аспект (формування концепції забезпечення продовольчої безпеки через вдосконалення діяльності органів виконавчої влади, визначення механізмів забезпечення продовольчої безпеки шляхом імплементації позитивного зарубіжного досвіду).

Потрібно одразу визначити, що проблема забезпечення продовольчої безпеки має юридичний та міждисциплінарний характер, зумовлений складністю ринкової економічної системи. Проблема дослідження наукового аспекту продовольчої безпеки знаходиться на стику наступних

юридичних наук: адміністративне право (в частині діяльності органів виконавчої влади та її вдосконалення), аграрне право (в частині визначення шляхів раціонального використання родючих земель та підвищення ефективності фермерських, особистих селянських господарств та сільського господарських підприємств), транспортне право (в частині логістики та вдосконалення перевезень), господарське право (в частині взаємодії підприємств різних галузей щодо виробництва продуктів харчування) та інших галузей права.

Таким чином, ми роблячи висновок декларуємо, що проблема забезпечення продовольчої безпеки є перспективним напрямом наукових досліджень в галузевих юридичних науках, результати яких можуть слугувати підґрунтям для формування нової концепції національної та державної безпеки в найближчому майбутньому.

Література

1. Гойчук О. І. Продовольча безпека: структура, рівні та критерії забезпечення / О. І. Гойчук // Загальні проблеми економіки. – 2003. – № 12. – С. 12-18.

2. Кочетков О. В., Марков Р. В. Формування системи показників продовольчої безпеки України / О. В. Кочетков, Р. В. Марков // Економіка АПК. – 2002. – № 9. – С. 43-49.

3. Лукінов І. І. Продовольча безпека у світовому вимірі / І. І. Лукінов // Економіка АПК. – 2001. – № 4. – С. 33-36.

УДК 346:06.03 (043.2)

Беззубов Д. О., к.ю.н., доцент,

Москвіна В. В., студентка,

Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРОБЛЕМА СТАТУСУ ГРОМАДЯН В ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Передусім, хочу зазначити, що з'ясування правових питань членства в сільськогосподарських підприємствах має важливе як теоретичне, так і практичне значення. Перше полягає в тому, що розроблення цих питань сприяє вдосконаленню теорії аграрного права, накопиченню аграрно-правових знань.

У свою чергу, вирішення теоретичних проблем членства в сільськогосподарських підприємствах та правового статусу їх членів сприятиме належному правозастосуванню в цій сфері.

Слід зазначити, що членство передбачене в сільськогосподарських кооперативах, фермерських господарствах, колективних